Čierna čiapka
Čierne slzy
Čierne sny aj
Čierne noci...

Samučičký
Opustený
Stratený a
Bez pomoci...

Ratujte ma
Pomáhajte
Mami oci
Všetci svätí...

Možno chlapče
Z tejto kaše
Pomôžeš si
Najlepšie **TY!**

Inscenácia vznikla s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

S FINANČNOU PODPOROU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Zriaďovateľom divadla je Banskobystrický samosprávny kraj.

Bábkové divadlo na Rázcestí
Skuteckého 14
975 90 Banská Bystrica
048/412 56 23, 0907 807 999
www.bdnr.sk, bdnr@bdnr.sk

BÁBKOVÉ DIVADLO NA RÁZCESTÍ

Jakob Streit

O CHLAPCOVI, KTORÝ VYMENIL SVOJU ČIAPKU ZA ČOKOLÁDU

Protiklamárska rozprávka o zamrznutých ušiach, zlom škriatkovi a dobrých palacinkách.

Pre deti od 4 rokov.

Bábkové divadlo na Rázcestí sa v sezóne 2019/2020 zameriava na tvorbu vo svete renomovaných autoriek, autorov pre deti, ktorí, ktoré sú zatiaľ málo známi, známe na Slovensku. A na ich diela, ktoré témami a originálnym spôsobom spracovania oslovujú deti a rodičov.

V druhom titule sezóny ***O chlapcovi, ktorý vymenil svoju čiapku za čokoládu***, sme sa nechali inšpirovať švajčiarskym pedagógom, spisovateľom, divadelníkom Jakobom Streitom.

JAKOB STREIT (1910 – 2009)

Vytvoril viac než 40 kníh, príbehov, rozprávkových zbierok pre deti. Tematicky je jeho literárna tvorba zameraná na autorské rozprávky, príbehy rastlín a zvierat, legendy, starozákonné príbehy. Mnohé z jeho diel boli preložené do angličtiny, francúzštiny, taliančiny, portugalčiny, holandčiny, švédčiny, poľštiny, slovinčiny, češtiny. Uvádzame pár titulov, ktoré vyšli v českom preklade:
Včelka Sluněnka, Pohádky horských květin, Skřítek Liputto, Legendy o Ježíškovi, Skřítek Kořínek, Příběh Louise Braille, Svatý Mikuláš, A bylo světlo a i.

Okrem literatúry pre deti je autorom desiatky pedagogicko-filozofických pojednaní o vzdelávaní, výchove, niekoľkých rozhlasových a bábkových hier a poézie.

Ako pedagóg, výchovný lektor vychádzal z ideí antropozofie a Waldorfskej pedagogiky. Zaoberal sa vzťahom medzi rozprávkami a duševným životom detí a neskôr dospelých. V prapôvodných rozprávkových obrazoch vidí zdroj životnej vyrovnanosti, radosti, sily. V jeho úvahách má dôležité miesto rozvoj detskej fantázie a hry, vyzdvihuje poznanie prostredníctvom imaginácie, inšpirácie, intuície.

Môj život bol postavený na štyroch pilieroch:
•Škola. V ktorej majú deti radosť a chuť pracovať.
•Kultivácia umenia, hudby, recitácie, maľby, dramatického umenia, ich implementácia v každodennom pedagogickom procese.
•Štúdium. Filozofia, prírodné vedy, antropozofia, história.
•Pozorovania a štúdie prírodného bohatstva. Tie vyvolali aj prvé pokusy o písanie.
(Jakob Streit)

Rozprávku O chlapcovi, ktorý vymenil svoju čiapku za čokoládu (pôvodne Františkova čapica so strapcom) sme našli v autorovej knižke Proč děti potřebují pohádky, *vydavateľstvo Baltazar, Praha, 1992.*

Protiklamárska.

Keď trojročné, štvorročné dieťa cmúľa cukrík a potom povie, že cukrík nezjedlo, je jeho myšlienka ešte neoddeliteľne spojená s jeho prianím. Nemusíme z toho ešte robiť problém. Od štvrtého roku postupne získava schopnosť rozlišovať medzi svojimi pocitmi a realitou. Od siedmeho roku by sa už malo naučiť vnímať skutočnosť, inak by sa neskôr mohla v jeho ponímaní pravdy prejaviť ruptúra. V tomto veku sú vhodné určité rozprávky ako prostriedok k prebudeniu citu pre pravdu. *„Zlozvyky deti dokážeme lepšie korigovať rozprávkami, než neustálym napomínaním.“* (Jakob Streit)

Škriatok: *Povedz mamine, že si tú čiapku stratil.*
František: *Noo hej... ale nemám radšej... no...*
Noo... nemám povedať, ako to bolo?
Ja myslím... nemyslíš?
Škriatok: *Chceš dostať poza uši?*
Nemôžeš len tak povedať, čiapku som vymenil za čokoládu!
Bol som veľmi maškrtný! Môžeš to povedať?
František: *No, nemôžem.*

Rozprávka.

„Rozprávky siahajú hlboko ku koreňom ľudskej múdrosti, odtajňujú ju jednoduchými slovami a obrazmi. Tým si môžeme vysvetliť blaženosť detí, ktoré počúvajú rozprávku: cítia sa byť zapojené do prúdu múdrosti a osudov sveta.“

„Detské duše dychtia po rozprávkových obrazoch a gestách. Rozprávkové tóny, ukryté vo vnútri dieťaťa, chcú znieť. Duša sa obohacuje, farbí, napĺňa. Bez tejto výživy zostanú detské duše tupé, neohybné, citovo chudobné.“ (Jakob Streit)

Záverom, výzva Jakoba Streita adresovaná rodičom (autor bol otec troch detí):

„Rodičia, nepripravte sa o to najkrajšie v živote vašich detí. Rozprávajte im rozprávky a príbehy. Keď vyrastú, zostane v nich intenzívna, hrejivá spomienka: naši mi často rozprávali rozprávky. Tak môžete vytvoriť veľmi silné generačné puto lásky, omnoho silnejšie než pohodlie, prepych a dostatok, ktoré podľa bežných predstáv vaše deti potrebujú.“

TVORIVÝ TÍM

Dramatizácia: Emília Hoffmanová
Réžia, texty piesní: Marián Pecko

Hudba: Martin Geišberg a.h.
Výprava: Mária Bačová a.h.

Hrá: Anna Hajduková

Výroba: Ateliéry divadla pod vedením Terézie Krnáčovej v spolupráci s Máriou Bačovou, Katarínou Mažáryovou, Memis Serhat Sezginom (študent z Turecka, absolvent stáže Erazmus+) a Rafaľom Budnikom (výroba bábok)

Predpremiérové uvedenie: 29. 12. 2019
Premiéra: 12. 01. 2020

Redakčne pripravili: Monika Tatarková, Iveta Škripková
Texty boli spracované zo zdrojov: *Proč děti potřebují pohádky, Baltazar, Praha: 1992. Divadelný scenár k inscenácii www.jakobstreit.jimdofree.com, www.waldorfpublications.org*
Zodpovedná redaktorka: Iveta Škripková
Design bulletinu: Mária Bačová